POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

NÁZEV: Psychologické aspekty stanovení diagnózy u dítěte s postižením z rodičovské optiky

AUTORKA: Anežka Hlaváčová

Anežka Hlaváčová se snaží ve své práci postihnout dopady, které má na psychiku rodičů dětí s postižením proces stanovení diagnózy jejich dítěte. Zajímá ji, co rodiče prožívali, jak to ovlivnilo jejich život a rodičovství. Práce je založena na kvalitativní metodologii, autorka získávala data prostřednictvím semistrukturovaných rozhovorů s rodiči.

Práce je standardně členěna na teoretickou a praktickou část, práce splňuje až na drobnosti (chybí název v angličtině) formální i obsahové požadavky na kvalifikační práci.

Teoretická část nejprve mapuje téma rodičovství a partnerství, dále se zaměřuje na aspekty spojené s narozením dítěte s postižením, které ho mohou ovlivnit. Autorka sem řadí faktory jako jsou komunikace a interakce mezi partnery, hodnotový systém rodičů, sociální ukotvení rodiny. Představuje čtenáři i různé teorie reakce člověka na krizovou situaci (v tomto případě se tedy jedná o krizi související s přijetím postižení dítěte), přehledně srovnává přístupy různých autorů. V druhé části se pak seznamujeme s jednotlivými diagnózami, které jsou spojené s rodinami zkoumanými v empirické části. I když se jedná o různé diagnózy, můžeme vidět, že se jedná o závažné postižení dítěte, které má významný dopad na jeho fungování v běžném životě a na život rodiny. Obsahově považuji teoretickou část za plně odpovídající zkoumanému tématu.

Pro naplnění výzkumné části si autorka stanovila pět výzkumných otázek. Prozkoumává pomocí nich reakci rodičů na stanovení diagnózy dítěte, faktory ovlivňující uvedený proces pozitivně i negativně a celkový dopad postižení dítěte na život rodičů. Strukturovaně prezentuje použitou metodologii, dokládá dobrou znalost zásad kvalitativního výzkumu a vedení rozhovoru. Argumentuje také proces vybírání rodin, které se zúčastnily výzkumu, jejich různorodost. Pro naplnění výzkumu zvolila metody. Dotazník, který nebyl hlavní metodou, ale pomohl k navázání kontaktu s rodinou a získání anamnestických dat. A semistrukturovaný rozhovor, stěžejní pro získání analyzovaných dat. Pozitivně hodnotím, jak můžeme sledovat proces vytváření oblastí pro rozhovor a účel, který mají (viz kapitola 6. 3). Z celé práce je patrná snaha studentky o korektní a empatický přístup k rodinám, domnívám se, že i díky tomu se jí podařilo ve 3 případech ze 4 zapojit do výzkumu i otce. Poté, co jsou nám rodiny představeny se již posouváme k prezentaci získaných dat. Data jsou analyzováná s ohledem na výzkumné otázky a dále kategorizována podle styčných

bodů mezi jednotlivými rodinami. Autorka se dotýká všech oblastí, které se objevily v teoretické části a přidává ty, které se ukázaly být významné pro zkoumané rodiny. V kapitole 9.1 pak analyzovaná data interpretuje, v některých oblastech někdy zbytečně stručně. Například dle mého názoru málo vytěžila možnost, kterou získala tím, že se výzkumu účastnili matky i otcové a to analýzy jejich odlišného zpracovávání situací, i když data k tomu v práci bezesporu obsažená jsou. Stejně tak bych v interpretaci uvítala větší zaměření na fenomén víry v rámci vyrovnávání se s postižením dítěte, který jinak celou prací (vzhledem k volbě rodin) prostupuje.

Celkově hodnotím bakalářskou práci jako plně vyhovující a doporučuji ji k obhajobě.

Dne 8. 6. 2013 PhDr. Hana Sotáková